

Djelidon / Djelifoli / Lamba / Sanja

WAP-pages / Paul Nas / laatst aangepast op 12 augustus 2012

Djelidon, Djelifoli, Lamba of *Sanja* (dat laatste betekent gelukkig nieuwjaar in het Bambara) zijn allemaal aanduidingen voor een van oorsprong Malinese dans die uitsluitend voor de *djeli*, de *griot* werd uitgevoerd. De dans (don) werd begeleid door een *balafoon* of *kora*; maar nu worden ook vaak drumpartijen gespeeld.

In Mali is het gangbaar om met twee trommels te spelen. In Guinee wordt dan soms een extra patroon toegevoegd, of zoals het hier lijkt, een basispatroon in twee patronen uit elkaar gerafeld.

Malinese ritmes beginnen vaak langzaam (met een liedje) en worden sneller gespeeld met de dans zelf. In het langzame deel is de cadans ook iets anders; tijd om een lichte verschuiving te realiseren (zie *djembé 1*). De solo's zijn kort en met een sterk accent naar de 7-de puls (binnen de 2de tel).

Twee liedjes:

Ee, dja lia aa aa aa, ahla leke dje lia aa

tama filatara a djaliem, tama filatara a djalia

tama filatara a djalia, tama filatara a djalia

nemani fourou sakungdong, nemani kanou sakungdong, djelija-jéé kobajéé

Sanja zoals Drissa Koné het aanleerde:

Appèl	S	T	T	T	T	T	T	S	S
	f	r	r	r	r	r	r	l	r

Sangban	●	●	●	●	●	●	●
	x	x	x	x	x	x	x

Doundoun	●				●			
	x	x	x	x	x	x	x	x

Doundoun	●		●	●	●	●		
variatie 1	x	x	x	x	x	x	x	x

Doundoun	●		●	●	●	●	●	●
variatie 2	x	x	x	x	x	x	x	x

	●	●	●	●	●	●	●	●
	x	x	x	x	x	x	x	x

Extra patroon	●	●	●	●	●	●	●
(bijv. kenkeni)	x	x	x	x	x	x	x

traditionele djembé-begeleiding gespeeld met microtiming

Djembé 1	T	T	S	S	S	T	T	S	S	S
	r	l	r	l	r	r	l	r	l	r

Djembe solo 1

	S	S	B	S	S	S	S	T	T	S	S
frase 1	r	l	l	r	l	r	l	r	l	r	l

Volgende frase is enigszins getrokken (microtiming)

	T	S	S	T	T	S	S	T	T	S	S	T
frase 2	r	l	r	l	r	l	r	l	r	l	r	l

Lamba zoals Ponda 'O Bryan het aanleerde:

Appèl	T	T	S	T	T	S	T	T	S								
kenkeni										■	●						
sangban												■					
doundoun										■	●						

Kenkeni	●			●	●		●			■	●						
	x	x		x	x		x	x		x	x						

Sangban	●		●		●		●					■					
	x	x	x		x	x		x	x	x	x						

Doundoun			●		●					■	●						
	x	x	x		x	x				x	x						

Djembé solo 2: let op frases beginnen op de vierde tell

Solo 2	S	S		T	T		S										
frase 1	f	f		r	l		f										

	T	T	S	S	S	S	S										
frase 2	r	l	r	l	r	l	r	l	f								

	T	T	T	T	T		S										
frase 3	r	l	l	r	r	l	f										

	S	S	S	S	S	S	S										
	r	l	l	r	r	l	f										

	T	S	S	T	S	S	T	S									
frase 4	f	r	l	f	r	l	f	f									

	S	S	S	S	S	S	S										
frase 5	z	r	r	l	r	r	f										

Sanja volgens Stephan Rigert

Hij noemt het in zijn boek over Malinese ritmes dat Sandia een goed voorbeeld is om ons muzikaal metronomisch inzicht te verbreden.

sangban			●	●		●	●		●	●		●	●		●	●		●					
doundoun					●						●							●					
Appèl 1															T	T	S	T	T	S	T	T	S
Appèl 2										S	T	T	T	T	T	T	T	T	T	S	S		
Djembe acc 1			S	S		T	T	S		S	S		T	T	S		S	S					
Djembe acc.2					B	S	S	T	T	S	S		B	S	S	T	T	S	S				
Beat optie 1		x		x		x		x		x		x		x		x		x		x			
Beat optie 2			x		x		x		x		x		x		x		x		x				

Lambazoals Mamoudou 'Delmundo' Keïta het aanleerde:

Kenkeni	●			●	●		●			●	●						
	x	x		x	x		x	x		x	x						

Sangban	●		●		●		●					■					
	x	x	x		x	x		x	x	x	x						

Doundoun			●		●		●		●	■	●						
	x	x	x		x	x		x	x	x	x						

afgewisseld (incidenteel of na drie keer) met :

Doundoun	•	•	•	•	•	•	•	•
variatie 1	x	x	x	x	x	x	x	x

Appèl	S	T	T	T	T	T	T	T
	f	r	r	r	r	r	r	r

Drew Ravey, die het Mohamed en Sibou Bangoura leerde:

Appel	S	T	T	T	T	T		
	f	r	r	r	r	r		

Kenkeni	•	•	•	•	•	•	•	•
	x	x	x	x	x	x	x	x

Combinatie:

sangban			•					•
doundoun	•	•		•	•			•

sangban								
doundoun	•	•	•	•	•	•	•	•

Interpretatie van Larry Morris

Combi sangban					•	•	•	•
doundoun	•		•	•	•		•	•

sangban					•	•	•	•
doundoun	•		•	•	•	•	•	•

Djembé 1	T	T	S	S	S	S	T	T	S	S	B	S	S	
met microtiming	r	l	r	l	r	l	r	l	r	l	r	l	r	l

Djembé 2	B	S	S	T	T	s	s	B	S	S	T	T	s	s
	r	l	r	l	r	l	r	l	r	l	r	l	r	l

Toegevoegde djembé-partijen

Djembé 3	T	T	S	S	B			S	S	B
	r	l	r	l	r			r	l	r

Djembé 4	T	T	S	S	B	S	S	S	S	B	S	S
	r	l	r	l	r	l	r	l	r	l	r	l

Djembé 5	T	T	S	B	S	S	T	T	S	B	S	S
	r	l	r	r	l	r	r	l	r	r	l	r

Djembé 6	S	S	T	T	S	S	B	S	S	T	T	S	S	B	B	
	r	l	r	l	r	l	r	l	r	l	r	l	r	l	r	l

Bronnen

Lessen van Ponda O'Bryan, Mamadou 'Delmundo' Keita (Lamba), Drissa Koné (Sanja), en Kaloga Traore. Geschreven materiaal van Famoudou Konate, Ponda O'Bryan, Paul Janse, Serge Blanc. Stephan Rigert, Rafael Kronberger, Larry Morris and Drew Ravey.